

Gevlekt longkruid (*Pulmonaria officinalis*)

In deze rubriek wordt om de maand een (vaste) plant voorgesteld die het meer dan waard is om een plekje in de imkerstuinte te krijgen.

Een van de vroegst bloeiende vaste planten is het gevlekt longkruid (*Pulmonaria officinalis*). In maart, als de bijen bij mooi weer al volop actief zijn, opent deze plant, behorende tot de ruwbladigen (Boraginaceae), haar bloemen.

Het longkruid is een lage, bodembedekkende plant met enigszins ruw behaarde bladeren en kleine kelkvormige bloemen. De oorspronkelijke soort heeft donkergroene bladeren met wittige vlekken en de bloemkleur is blauwpaars.

De plant wordt tot max. 30 cm hoog. Er zijn vele soorten en rassen longkruid in de handel met gevlekt en ongevlekt blad en met verschillende bloemkleuren. Enkele bekenden zijn *P. rubra*, met ongevlekt blad en rode bloemen, *P. angustifolia* met mooie blauwe bloemen en *P. officinalis* 'Sissinghurst White' met opvallend blad en sneeuwwitte bloemen.

Longkruid bloeit van maart tot in mei.

Herkomst

Het gevlekt longkruid komt in Europa in het wild voor. De natuurlijke groeiplaatsen zijn bossen. In Nederland en België was dat oorspronkelijk slechts heel sporadisch. Tegenwoordig komt de plant meer voor via verwildering uit tuinen. Oostelijk van ons was en is de plant algemener.

Longkruid groeit het best in de halfschaduw, in een vochthoudende bodem.

Vermeerderen

Het vermeerderen van longkruid gaat het beste door de plant te scheuren. In de tuin zaait de plant zich soms wel eens uit maar dit gebeurt zo weinig dat dit geen geschikte manier van vermeerderen is. Het scheuren van de plant kan het beste gebeuren direct na de bloei. De plant wordt eerst teruggeknipt dan opgenomen en gedeeld.

Toepassing

De plant laat zich heel goed combineren met andere voorjaarsbloeiende planten die ook onder dezelfde omstandigheden gedijen, zoals sleutelbloemen (*Primula*) of kruipend zenegroen (*Ajuga*). Deze planten groeien ook in de natuur vaak in elkaars nabijheid. Longkruid

Pulmonaria rubra (rode bloem)

doet het goed onder bladverliezende bomen en heesters en neemt genoegen met de doorsnee tuingrond mits deze voldoende vocht bevat.

Bijenwaarde

Het fijne van longkruid is dat de plant al heel vroeg in het voorjaar bloeit. Ze wordt dan dankbaar bevolgen door bijen en hommelmokinginnen. De bloemen worden voornamelijk om hun nectar bezocht maar geven ook een beetje stuifmeel. Ook de eerste dagvlinders weten de weg naar het longkruid te vinden.

Bijzonderheden

Zowel de Nederlandse als de Latijnse naam doet al vermoeden dat de plant vroeger in de geneeskunde gebruikt werd. In de signatuurleer, waarbij men de geneeskracht van de plant afleidde aan het uiterlijk, werd verband gelegd tussen de gevlekte bladeren en de longen. De plant werd dan ook gebruikt bij het bestrijden van longziekten. Ook kunnen jonge blaadjes om hun smaak toegevoegd worden aan salades.